

ODMEVI NA DOGODKE

večernica ZA LETO 2006

VEČERNICA JE ZASIJALA DVAKRAT Večernico za leto 2006 sta prejeli Majda Koren in Irena Velikonja

V utemeljitvi 11. večernice je žirija zapisala:

Žirija za večernico se je v vseh letih srečevala z vprašanjem, kako enakovredno ocenjevati književno bero za otroke in mladostnike. Kljub kvantitativno in kakovostno izenačenim kategorijam namreč »statistika« nagraj pokaže, da je prišlo bolj do izraza problemsko leposlovje za mladostnike. Ena od možnih rešitev se je zdela podvojitev nagrade, torej dve večernici, vendar je res, da lahko ima »inflacija nagrad« tudi nestimulativne učinke, zato se podeljevalci za takšno potezo niso odločili.

Čeprav se žirija pri prebiranju lanske produkcije za otroke in mladino ni obremenjevala s to dilemo, sta izbor nominirancev – Miklavž Komelj (*Zverinice*), Majda Koren (*Eva in kozel*), Marko Kravos (*Trst v žepu*), Irena Velikonja (*Poletje na okenski polici*) in Janja Vidmar (*Uspavanka za mladega očka*) – in nadaljnje težko izbiranje med njimi sama pripeljala do rešitve nerešljivega vprašanja. Po ponovnem argumentiranju in točkovanju članov žirije (Tone Partljič, predsednik, ter članice dr. Vida Medved Udovič, Ida Mlakar, Darka Tancer Kajnih in Petra Vidali) sta ostali na vrhu z enakim številom točk dve knjigi: *Eva in kozel* ter *Poletje na okenski polici*. Po dolgi diskusiji se žirija ni odločila za ponovno glasovanje, ker je menila, da bi bila izločitev ene ali druge knjige krivična in škodljiva. Obe izbrani deli ponujata presežno branje, srečno naključje pa je, da sta namenjeni različnim starostnim skupinam.

Finančni del nagrade, ki bi sicer znesla 3.500 evrov, se bo ob razdelitvi nekoliko okrepcal, vsaka od nagrajenk prejme 2.000 evrov.

Majda Koren, Janja Vidmar, Irena Velikonja, Miklavž Komelj in Marko Kravos

Irena Velikonja: *Poletje na okenski polici* (DZS)

Prvenec Irene Velikonja je »problemski roman z neproblematično junakinjo«. Avtorica je znano temo mladostniškega dozorevanja v ločenih družinah subtilno nadgradila s tipom protagonistke, ki ni upornica, temveč opazovalka sveta »z okenske police«. Pisateljica nam nevsiljivo ponudi spoznanje, da so najstniki ob svojih težavah sposobni in pripravljeni razumeti in sprejemati tudi svet odraslih ter da so tegobe enih in drugih enako pomembne in rešljive le s skupnimi močmi. Prvoosebna pripoved je izjemno prepričljiva, tudi jezikovna izbira se zdi presenetljivo avtentična: četudi je zaznamovana z mladostniškim stilom, ne želi biti za vsako ceno izzivalna in »hiperrealistična«. *Poletje na okenski polici* je eden tistih tenkočutnih romanov za mladostnike, ki odpirajo prostor in oči tudi odraslim bralcem.

Majda Koren: *Eva in kozel* (Mladinska knjiga)

Majda Koren je v zbirki zgodbic znano tematiko »nadomestnega zaveznika« izpeljala prefinjeno in dosledno. V povsem izčiščeni pripovedi o osamljeni deklici, ki se najdeva med ločenimi starši in še ne osvojeno šolo, ni prostora za komentiranje in razsojanje o njenem svetu. Tako ostane ves prostor za neposredno težnost in milino tega sveta in za skritega prijatelja, ki pomaga deklici nositi eno in drugo. Prav v konstrukciji odnosa med realnostjo in fikcijo otroškega sveta se zdi knjižica *Eva in kozel* zares presežna. Avtorica je izumila prepričljiv model za vstopanje in izstopanje fikcije v realnost in iz nje. Tako je na koncu knjige tudi odraslim bralcem jasno to, kar vedo otroci ves čas: popolnoma vseeno je, iz kakšne »snovi« je kozel – kar je najgloblje, ni nikoli iluzija in torej tudi ne more doživeti deziluzije.

Podelitev nagrade je bila tako kot zmeraj doslej na svečani večerni prireditvi v okviru srečanja slovenskih mladinskih pisateljev Oko besede v Murski Soboti, in sicer 9. novembra 2007 v Hotelu Diana. V nadaljevanju že tradicionalno objavljamo še vse Večerove intervjuje s finalisti za večernico. Prispevke s simpozija, ki je bil tokrat posvečen jeziku mladinske književnosti, pa bomo objavili v naslednji številki.

KOZEL SE OTROKOM NE ZDI »SUMLJIV«

Majda Koren: *Naj berejo karkoli – tudi odrasli se odločamo za določene zvrsti literature – pomembno se mi zdi, da sčasoma znajo poiskati dobro literaturo, ne le tako, ob kateri pač zabiješ čas v deževnem popoldnevu.*

Otroci v stiski, ki si poiščejo »nadomestne zaveznike«, so pogost »predmet« leposlovja za otroke. Vendar je zastavitev in izpeljava te problematike gotovo težaven posel.

Nadomestni zaveznik, kakor mu vi pravite (jaz mu rečem skrivni prijatelj) ni pogosto prisoten le v literaturi, temveč tudi v resničnem življenju. Odrasli pozabljamo na dejstvo, da tudi otroci doživljajo hude življenjske preizkušnje. Domišljamo si, da je otroški svet lep kot televizijska reklama. Pa seveda ni tako. Koliko otrok je, ki so v stiski, pa svojih skrbi ne znajo izraziti ali pa njihovih skrbi nihče ne jemlje resno? Precej. In tisti med njimi, ki »izumijo« novega prijatelja, so pravzaprav med bolj srečnimi – končno imajo nekoga, ki jim vedno